

اندیشه کردن اندر کارِ خالق و مخلوق، روشنایی افزاید اندر دل و غفلت از این و نااندیشیدن، تاریکی افزاید اندر دل و نادانی، گمراهی است.

برای کشف و شناختِ بهتر زیبایی‌های آفرینش، باید به تفکر درباره‌ی خود، خلق، خلقت و خالق پردازیم. خوب و دقیق نگاه کنیم، گوش بدهیم، بسیار بخوانیم و درباره‌ی دیده‌ها، شنیده‌ها و خواننده‌ها پرسیم و از پرسیدن نهراسیم.

وطن، خانه‌ی شماست و من عامل پیوستگی و اتحاد همه‌ی اعضای این خانه‌ام. شناسنامه و سند شناختِ شما در هر جای ایران و در هر گوشه‌ی جهان، زبانِ ملی ایرانیان، یعنی زبان فارسی است.

بی‌شک اگر دریاقلی در آن شبِ سرنوشت‌ساز، دچار ترس و تردید می‌شد و اگر تنها به نجات خود و خانواده‌اش می‌اندیشید یا اگر اندکی کوتاهی می‌کرد و نمی‌توانست به موقع خود را به شهر برساند، خدا می‌دانست چه اتفاقات ناگواری می‌افتاد!

لغتنامه، مهم‌ترین و اساسی‌ترین اثر دهخدا است و بیشتر شهرتِ دهخدا به خاطر همین اثر اوست. بنا به باور بسیاری، چنین کار بزرگ و عظیمی را برای زبان فارسی به غیر از دهخدا، تنها فردوسی انجام داده بود.

از کتاب‌هایی که با خود آورده بود، یکی را برداشت. بالای صفحه‌ی اوّل، چیزی نوشت و آن را به محمد داد. محمد کتاب را گرفت، نگاهی کرد و از این هدیه‌ی شیخ، بسیار خوشحال شد و تشکر کرد؛ نسخه‌ای از کتاب «اسرار نامه»ی عطار بود.